

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 13 sierpnia 2025 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Dariusz Kala (przewodniczący)

SSN Małgorzata Gierszon (sprawozdawca)

SSN Zbigniew Puskarski

w sprawie **S.S.**

skazanego z art. 244 k.k.

po rozpoznaniu w Izbie Karnej na posiedzeniu w trybie art. 535 § 5 k.p.k.

w dniu 13 sierpnia 2025 r. kasacji Prokuratora Generalnego

od wyroku Sądu Rejonowego w Oleśnie

z dnia 4 lipca 2024 roku, sygn. akt II K 373/23,

**uchyla zaskarżony wyrok nakazowy w części dotyczącej braku
orzeczenia o środku karnym i przekazuje w tym zakresie sprawę
Sądowi Rejonowemu w Oleśnie do ponownego rozpoznania.**

UZASADNIENIE

Sąd Rejonowy w Oleśnie wyrokiem nakazowym z dnia 4 lipca 2024 r., sygn. akt II K 373/23, uznał oskarżonego S.S. za winnego, tego, że:

w dniu 16 września 2023 r. w miejscowości F. ul. [...], woj. [...], działając umyślnie kierował w ruchu lądowym po drodze dopuszczonej do użytku publicznego,

pojazdem mechanicznym, motorowerem - nie stosując się do orzeczonego prawomocnym wyrokiem Sądu Rejonowego w Strzelcach Opolskich z dnia 7 czerwca 2022 r. sygn. akt II K 218/22 zakazu prowadzenia wszelkich pojazdów mechanicznych na okres 3 (trzech) lat, tj. czynu z art. 244 k.k. i za to na mocy art. 244 k.k. przy zastosowaniu art. 37a § 1 k.k. i art. 34 § 1 i § 1a pkt 1 k.k. oraz art. 35 § 1 k.k. (w brzmieniu obowiązującym do dnia 30 września 2023 r.) i art. 4 § 1 k.k. skazał go na karę 10 miesięcy ograniczenia wolności połączoną z obowiązkiem wykonywania nieodpłatnej kontrolowanej pracy na cele społeczne w wymiarze 30 godzin w stosunku miesięcznym. Na podstawie art. 42 § 1a pkt 2 k.k. w zw. z art. 43 § 1 k.k. orzekł wobec oskarżonego środek karny w postaci zakazu prowadzenia wszelkich pojazdów mechanicznych na okres 3 (trzech) lat.

Uprawnione strony nie wniosły sprzeciwu od tego wyroku nakazowego, który uprawomocnił się w dniu 23 lipca 2024 r.

Wyrok został zaskarżony na niekorzyść S.S. kasacją wniesioną przez Prokuratora Generalnego na podstawie art. 521 § 1 k.p.k. w części dotyczącej braku orzeczenia o obligacyjnym środku karnym, o którym mowa w art. 43a § 2 k.k., w postaci świadczenia pieniężnego na rzecz Funduszu Pomocy Pokrzywdzonym oraz Pomocy Postpenitencjarnej.

Prokurator Generalny zarzucił:

- rażące i mające istotny wpływ na treść wyroku naruszenie przepisu prawa karnego materialnego, a mianowicie art. 43a § 2 k.k., w brzmieniu obowiązującym od dnia 1 stycznia 2023 r., polegające na zaniechaniu orzeczenia wobec oskarżonego S.S., - w związku ze skazaniem za popełniony w dniu 16 września 2023 r. czyn zabroniony z art. 244 k.k. - świadczenia pieniężnego na rzecz Funduszu Pomocy Pokrzywdzonym oraz Pomocy Postpenitencjarnej w kwocie co najmniej 5 000 złotych, podczas gdy zgodnie z przywołanym przepisem, w razie skazania m.in. za przestępstwo określone w art. 244 k.k. orzeczenie świadczenia pieniężnego ma charakter obligacyjny.

W związku z tym zarzutem wniósł o uchylenie wymienionego wyroku w zaskarżonej części i przekazanie sprawy w tym zakresie Sądowi Rejonowemu w Oleśnie do ponownego rozpoznania.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Kasacja jest oczywiście zasadna i jako taka podlega uwzględnieniu.

Środek karny, przewidziany w art. 39 pkt 7 k.k., w postaci świadczenia pieniężnego na rzecz Funduszu Pomocy Pokrzywdzonym oraz Pomocy Postpenitencjarnej, zgodnie z treścią art. 43a § 1 k.k. orzekany jest w przypadku odstąpienia od wymierzenia kary, a także w wypadkach wskazanych w ustawie, przy czym wysokość tego świadczenia nie może przekroczyć 60.000 zł. Zgodnie z treścią art. 43a § 2 k.k. po nowelizacji, która weszła w życie z dniem 1 stycznia 2023 r. na mocy art. 7 pkt 1 lit. a) ustawy z dnia 2 września 2022 r. o zmianie ustawy - Kodeks karny wykonawczy oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. 2022.1855), w razie skazania sprawcy za przestępstwo określone w art. 164 § 1, art. 165 § 1, art. 165a § 1 lub 2, art. 171 § 1, 2 lub 3, art. 174 § 1, art. 178a § 1, art. 178b, art. 179, art. 180, art. 200a § 1 lub 2, art. 200b, art. 202 § 4b lub 4c, art. 244, art. 255a § 1 lub 2, art. 258 § 1, art. 263 § 2 k.k. sąd orzeka świadczenie pieniężne wymienione w art. 39 pkt 7 na rzecz Funduszu Pomocy Pokrzywdzonym oraz Pomocy Postpenitencjarnej w wysokości co najmniej 5000 złotych.

Przepis art.43a § 2 k.k., we wskazanej powyżej wersji, obowiązywał zatem zarówno w dacie popełnienia przez oskarżonego występkę z art. 244 k.k. (tj. w dniu 16 września 2023 r.), jak i w czasie orzekania przez Sąd Rejonowy w Oleśnie (tj. w dniu 4 lipca 2024 r.).

Środek karny w postaci zakazu prowadzenia wszelkich pojazdów mechanicznych, do którego nie zastosował się oskarżony S.S., został wcześniej orzeczony wobec niego, w związku z popełnieniem czynu z art. 244 k.k., na okres 3 lat na mocy wyroku nakazowego Sądu Rejonowego w Strzelcach Opolskich z dnia 24 maja 2022 r. sygn. akt II K 218/22, który uprawomocnił się w dniu 7 czerwca 2022 r.

Sąd Rejonowy skazując za występki określony w art. 244 k.k., czyli wymieniony w katalogu zawartym w dyspozycji art. 43a § 2 k.k., był zobowiązany do orzeczenia świadczenia pieniężnego, wymienionego w art. 37 pkt 7 k.k. na rzecz Funduszu Pomocy Pokrzywdzonym oraz Pomocy Postpenitencjarnej w wysokości

co najmniej 5000 złotych. Orzeczenie tego świadczenia jest bowiem obligatoryjne, a Kodeks karny nie przewiduje od tego obowiązku żadnego wyjątku (zob. wyrok Sądu Najwyższego: z dnia 17 grudnia 2024 r., sygn. akt III KK 529/24, LEX nr 3792584; z dnia 3 kwietnia 2024 r., sygn. akt V KK 76/24, LEX nr 3701613).

Opisane uchybienie miało bezspornie charakter rażący, a równocześnie istotny wpływ na treść zaskarżonego wyroku, skoro nie orzeczono w nim wobec oskarżonego obligatoryjnego środka karnego w postaci świadczenia pieniężnego, a zatem nie poniósł on wszystkich konsekwencji prawnych swojego zachowania (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 14 grudnia 2022 r., sygn. akt III KK 518/22, LEX nr 3556551).

Mając powyższe na uwadze Sąd Najwyższy uchylił wyrok w zaskarżonej części i przekazał w tym zakresie sprawę Sądowi Rejonowemu w Oleśnie do ponownego rozpoznania.

[WB]

[r.g.]